



Crna Gora
Ministarstvo kapitalnih investicija

**PRIJEDLOG OSNOVE ZA VOĐENJE PREGOVORA I ZAKLJUČIVANJE
MEMORANDUMA O SARADNJI
IZMEĐU MINISTARSTVA KAPITALNIH INVESTICIJA CRNE GORE I MINISTARSTVA
INFRASTRUKTURE I ENERGETIKE REPUBLIKE ALBANIJE U OBLASTI ENERGETIKE**

Podgorica, februar 2023. godine



I Ustavni osnov za zaključivanje Memoranduma

Ustavni osnov za zaključivanje Memoranduma o saradnji između Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore i Ministarstva infrastrukture i energetike Republike Albanije u oblasti energetike, sadržan je u odredbama člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačke 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II Ocjena stanja odnosa sa Republikom Albanijom

Odnosi Crne Gore i Republike Albanije mogu se okarakterisati kao dobri / dobrosusjedski, s potencijalom da u narednom periodu budu dodatno unaprijeđeni produblivanjem postojeće bilateralne saradnje i ostvarivanjem zajedničkog vanjskopolitičkog cilja – članstva u EU, u skladu s interesima obje strane.

III Razlozi za zaključivanje Memoranduma

Izgradnja energetske infrastrukture je od ključnog značaja za ekonomski i društveni razvoj dvije države.

Prepoznajući mogućnosti i značaj zajedničkog nastupa prema trećim zainteresovanim stranama i dostupnim izvorima sredstava za finansiranje realizacije infrastrukturnih investicija, koji će omogućiti veći protok ljudi, roba, kapitala, usluga i tehnologije, kao i ekonomski razvoj, prepoznata je potreba da se zaključi Memorandum o saradnji između Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore i Ministarstva infrastrukture i energetike Republike Albanije u oblasti energetike.

Takođe, potreba za zaključivanjem Memoranduma proizilazi i iz preporuka i zahtjeva Ugovora o osnivanju Energetske zajednice Jugoistočne Evrope, Agende povezivanja (Berlinskog procesa), kao i drugih sličnih procesa koji imaju za cilj privredni rast i razvoj dodatno podstaknut razvojem infrastrukture i osiguranje nesmetanog protoka ljudi, roba i usluga.

IV Osnovna pitanja o kojima će se voditi pregovori, odnosno bitni elementi koje Memorandum treba da sadrži i prijedlog stavova delegacije Crne Gore u vezi sa tim pitanjima

Memorandumom o saradnji između Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore i Ministarstva infrastrukture i energetike Republike Albanije u oblasti energetike biće



definisani zajednički nastup prema svim trećim zainteresovanim subjektima i dostupnim izvorima sredstava za finansiranje realizacije infrastrukturnih investicija koje su Strane prepoznale kao strateški važne u okvirima svojih nadležnosti.

Strane će preduzimati neophodne aktivnosti u cilju unapređenja saradnje između nadležnih institucija i privrednih subjekata i pospješivati uzajamnu razmjenu znanja, iskustva i informacija, posebno u vezi sa, ali ne ograničavajući se na upravljanje infrastrukturnim investicijama, analizu i upravljanje rizicima za njihovu realizaciju.

V Procjena potrebnih finansijskih sredstava za izvršavanje Memoranduma i način njihovog obezbjeđenja

Izvršenje ovog memoranduma ne zahtijeva obezbjeđenje dodatnih sredstava u Budžetu Crne Gore.

VI Stavovi i mišljenja zainteresovanih organa o opravdanosti zaključivanja ugovora

U postupku pripreme ovog memoranduma, zatraženo je mišljenje Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva finansija, koja se daju u prilogu.

VII Odnos Memoranduma prema važećim propisima

Zaključivanje Memoranduma o saradnji između Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore i Ministarstva infrastrukture i energetike Republike Albanije u oblasti energetike ne zahtijeva izmjenu važećih propisa u Crnoj Gori.

VIII Prijedlog sastava delegacije i troškovi pregovora

Memorandum o saradnji između Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore i Ministarstva infrastrukture i energetike Republike Albanije u oblasti energetike će biti usaglašen diplomatskim putem.

Prilog: Nacrt Memoranduma o saradnji između Ministarstva kapitalnih investicija Crne Gore i Ministarstva infrastrukture i energetike Republike Albanije u oblasti energetike.

**MEMORANDUM O SARADNJI
IZMEĐU MINISTARSTVA KAPITALNIH INVESTICIJA CRNE GORE I
MINISTARSTVA INFRASTRUKTURE I ENERGETIKE REPUBLIKE
ALBANIJE U OBLASTI ENERGETIKE**

Ministarstvo kapitalnih investicija Crne Gore i Ministarstvo infrastrukture i energetike Republike Albanije(u daljem tekstu: Strane),

Imajući u vidu dostignuti nivo političkih odnosa i razumijevanja između Crne Gore i Republike Albanije,

Cijeneći značaj i važnost regionalne integracije koju su Strane postigle, između ostalog, kroz članstvo u Energetskoj zajednici i sprovođenje obaveza iz Zelene agende za Zapadni Balkan,

Imajući u vidu značajnu ulogu energetike u ekonomskom razvoju Crne Gore i Republike Albanije,

Imajući u vidu da će unaprjeđenje saradnje između Strana u oblasti energetike dati novi podsticaj daljem unaprjeđenju prijateljskih i ekonomskih odnosa između njihovih zemalja,

U cilju racionalnog korišćenja prirodnih resursa i energetskeg potencijala obje zemlje, kao i efikasnog odgovora na izazove energetske tranzicije,

U cilju proširenja zajedničkih aktivnosti Strana u oblasti energetike na obostranu korist,

Strane su se dogovorile o sljedećem:

Član 1

Strane će sprovoditi aktivnosti na razvoju saradnje i poslovnih odnosa u oblasti energetike u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom svojih zemalja i principima međusobnog poštovanja i uvažavanja, posebno vodeći računa o prednostima međusobnih odnosa.

Član 2

Saradnja između Strana u oblasti energetike obuhvataće sljedeće pravce saradnje:

- podsticanje i podržavanje investicija obje zemlje, sa posebnim akcentom na kapacitete za korišćenje obnovljivih izvora energije, proizvodnju zelene energije i povezivanje sistema za gas i električnu energiju Strana;
- podsticanje zajedničkih naučnih i tehnoloških istraživanja u oblasti novih, čistijih tehnologija, a posebno tehnologija namijenjenih za proizvodnju i korišćenje zelenog vodonika;
- razmjena informacija o standardima koji regulišu oblast energetike;
- organizovanje zajedničkih seminara, konferencija, okruglih stolova i tribina za programe obuke i razvoja u oblasti energetike;
- koordinisano učešće u aktivnostima koje se sprovode u cilju regionalne saradnje i umrežavanja;
- podsticanje, stvaranje i unapređenje poslovnih veza između privrednih subjekata u oblasti energetike, uključujući korišćenje raspoloživih saobraćajnih, prenosnih i kapaciteta terminala za tečni prirodni gas.

Član 3

Saradnja neće biti ograničena na pravce saradnje iz člana 2 ovog Memoranduma o saradnji i može se uspostaviti u drugim pravcima o kojim se Strane dogovore, u okviru svoje svrhe i cilja.

Član 4

Sporovi koji mogu proisteći iz tumačenja ili primjene ovog Memoranduma o saradnji rješavaće se pregovorima i dogovaranjem između Strana.

Član 5

Ovaj Memorandum o saradnji moguće je izmijeniti u bilo kojem trenutku uz pisanu saglasnost Strana.

Član 6

Ovaj Memorandum o saradnji stupa na snagu danom njegovog potpisivanja i ostaće na snazi neograničen vremenski period.

Svaka Strana može da raskine ovaj Memorandum o saradnji dostavljanjem pisanog obavještenja diplomatskima kanalima.

U tom slučaju, ovaj Memorandum o saradnji prestaje da važi tri (3) mjeseca od dana prijema takvog pisanog obavještenja od druge Strane.

Potpisano u _____, dana _____, u tri originalna primjerka, svaki na crnogorskom, albanskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako vjerodostojni. U slučaju bilo kakvog odstupanja u tumačenju odredaba, engleski tekst ima prednost.

**Za Ministarstvo kapitalnih
investicija Crne Gore**

mr ERVIN IBRAHIMOVIĆ

**Za Ministarstvo infrastrukture i
energetike
Republike Albanije**

BELINDA BALLUKU

MEMORANDUM BASHKËPUNIMI
NË FUSHËN E ENERGJISË NDËRMJET MINISTRISË SË
INVESTIMEVE KAPITALE TË MALIT TË ZI DHE MINISTRISË SË
INFRASTRUKTURËS DHE ENERGJISË SË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Ministria e Investimeve Kapitale e Malit të Zi dhe Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë e Republikës së Shqipërisë (në vijim referuar si Palët),

Duke konsideruar nivelin e arritur të marrëdhënieve politike dhe mirëkuptimit ndërmjet Malit të Zi dhe Republikës së Shqipërisë,

Duke vlerësuar domethënien dhe rëndësinë e integritit rajonal të arritur nga palët, ndër të tjera, nëpërmjet anëtarësimit në Komunitetin e Energjisë dhe zbatimit të detyrimeve të Axhendës së Gjelbër për Ballkanin Perëndimor,

Duke pasur parasysh rolin e rëndësishëm të energjisë në zhvillimin ekonomik të Malit të Zi dhe Republikës së Shqipërisë,

Duke pasur parasysh se përmirësimi i bashkëpunimit ndërmjet Palëve në fushën e energjisë do t'i japë një shtysë të re përmirësimit të mëtejshëm të marrëdhënieve miqësore dhe ekonomike midis vendeve të tyre,

Me qëllim të shfrytëzimit racional të burimeve natyrore dhe potencialit energjetik të të dy vendeve, si dhe për të dhënë një përgjigje efektive ndaj sfidave të tranzicionit energjetik,

Në mënyrë për të zgjeruar aktivitetet e përbashkëta të Palëve në fushën e energjisë në përfitim reciprok, Kanë arritur në mirëkuptimin e mëposhtëm:

Neni 1

Palët do kryejnë aktivitete për zhvillimin e bashkëpunimit dhe marrëdhënieve të biznesit në fushën e energjisë në përputhje me legjislacionin kombëtar të vendeve të tyre përkatëse dhe parimet e respektit dhe vlerësimit të ndërsjellë, veçanërisht duke marrë parasysh avantazhet e marrëdhënieve të ndërsjella.

Neni 2

Bashkëpunimi ndërmjet Palëve në fushën e energjisë mund të përfshijë drejtimet e mëposhtme të bashkëpunimit:

- nxitjen dhe mbështetjen e investimeve të të dy vendeve, me theks të veçantë kapacitetin për përdorimin e burimeve të rinovueshme të energjisë, prodhimin e energjisë së gjelbër dhe lidhjen e sistemeve të gazit dhe energjisë elektrike të Palëve;

- inkurajimi i kërkimeve të përbashkëta shkencore dhe teknologjike në fushën e teknologjive të reja, më të pastra, dhe, veçanërisht, teknologjive të destinuara për prodhimin dhe përdorimin e hidrogjenit të gjelbër;

- shkëmbimi i informacionit mbi standardet që rregullojnë fushën e energjisë;

- organizimi i seminareve, konferencave, tryezave të rrumbullakëta dhe forumeve të përbashkëta për programe trajnimi dhe zhvillimi në fushën e energjisë;

- pjesëmarrjen e koordinuar në aktivitetet e kryera me qëllim të bashkëpunimit dhe rrjetëzimit rajonal;

- inkurajimi, krijimi dhe përmirësimi i lidhjeve të biznesit ndërmjet operatorëve ekonomikë në fushën e energjisë, duke përfshirë përdorimin e kapaciteteve të disponueshme të transportit, transmetimit dhe terminaleve LNG.

Neni 3

Bashkëpunimi nuk do të kufizohet në drejtimet e bashkëpunimit të përmendura në nenin 2 të këtij Memorandumi dhe mund të vendoset në drejtime të tjera të vendosura nga Palët, brenda qëllimit të objektit të tij.

Neni 4

Mosmarrëveshjet që mund të lindin nga interpretimi ose zbatimi i këtij Memorandumi i Bashkëpunimit do zgjidhen nëpërmjet negociatave dhe konsultimeve ndërmjet Palëve.

Neni 5

Ky Memorandum Bashkëpunimi mund të ndryshohet në çdo kohë, nëpërmjet miratimit të ndërsjellë të palëve me shkrim.

Neni 6

Ky Memorandum Bashkëpunimi do hyjë në fuqi në datën e nënshkrimit tij, dhe do të jetë i vlefshëm për një periudhë kohe të pacaktuar.

Secila Palë mund ta përfundojë këtë Memorandum Bashkëpunimi, duke dhënë një njoftim me shkrim për përfundimin, nëpërmjet kanaleve diplomatike.

Në këtë rast, ky Memorandum Bashkëpunimi do të përfundojë efektet 3 (tre) muaj pas ditës së marrjes së njoftimit nga pala tjetër.

Nënshkruar në Podgoricë më 27.2.2023, në dy origjinale, në gjuhën malazeze, shqipe dhe angleze, të gjitha tekstet janë njëloj të vlefshme. Në rast të ndonjë divergjence në interpretim të parashikimeve, teksti në anglisht do të mbizotërojë.

**Për Ministrinë
Investimeve Kapitale të
Malit të Zi**

ERVIN IBRAHIMOVIC

**Për Ministrinë e Infrastrukturës
dhe Energjisë të Republikës së
Shqipërisë**

BELINDA BALLUKU

**MEMORANDUM OF COOPERATION
IN THE FIELD OF ENERGY
BETWEEN
THE MINISTRY OF CAPITAL INVESTMENTS OF MONTENEGRO
AND
THE MINISTRY OF INFRASTRUCTURE AND ENERGY OF THE REPUBLIC
OF ALBANIA**

The Ministry of Capital Investments of Montenegro and the Ministry of Infrastructure Energy of the Republic of Albania and (hereinafter referred to as "the Parties").

Considering the achieved level of political relations and understanding between Montenegro and the Republic of Albania,

Appreciating the significance and importance of regional integration achieved by the Parties, among other things, through membership in the Energy Community and the implementation of the obligations under the Green Agenda for the Western Balkans,

Having regard to the significant role of energy in the economic development of Montenegro and the Republic of Albania,

Bearing in mind that the improvement of cooperation between the Parties in the field of energy will give a new impetus to the further improvement of friendly and economic relations between their countries,

For the purpose of using natural resources and energy potential of both countries in a rational manner, as well as providing an effective response to the challenges of energy transition,

In order to extend the joint activities of the Parties in the field of energy to mutual benefit,

Have reached the following understandings:

Article 1

The Parties will carry out activities on the development of cooperation and business relations in the field of energy in accordance with the national legislation of their respective countries and the principles of mutual respect and appreciation, particularly taking into account the advantages of mutual relations.

Article 2

Cooperation between the Parties in the field of energy may include the following directions of cooperation:

- encouraging and supporting investments of both countries, with a special emphasis the capacity for the use of renewable energy sources, the production of green energy and the connection of gas and electricity systems of the Parties;
- encouraging joint scientific and technological research in the field of new, cleaner technologies, and, in particular, technologies intended for the production and use of green hydrogen;
- exchange of information on standards governing the field of energy;
- organization of joint seminars, conferences, round tables and forums for training and development programs in the field of energy;
- coordinated participation in activities carried out for the purpose of regional cooperation and networking;
- encouraging, creating and improving business connections between economic operators in the field of energy, including the use of available transport, transmission and LNG terminal capacities.

Article 3

Cooperation will not be limited to the directions of cooperation referred to in Article 2 of this Memorandum of Cooperation and may be established in other directions decided by the Parties, within its purpose and object.

Article 4

Disputes that may arise from the interpretation or application of this Memorandum of Cooperation will be settled through negotiations and consultations between the Parties.

Article 5

This Memorandum of Cooperation may be amended at any time by mutual written consent of the Parties.

Article 6

This Memorandum of Cooperation will come into effect on the date of its signature, and will be valid for an indefinite period of time.

Either Party may terminate this Memorandum of Cooperation, by giving written notice of termination through diplomatic channels.

In such event, this Memorandum of Cooperation will cease to have effect three (3) months after the day of receipt of such written notice by the other Party.

Done in _____, on _____, in two original copies, each in Montenegrin, Albanian and English languages all texts being equally authentic. In case of any divergence in interpretation of provisions, the English text shall prevail.

**For the Ministry of
Capital Investments
of Montenegro**

**For the Ministry of
Infrastructure and Energy of
the Republic of Albania**

MSc ERVIN IBRAHIMOVIC

BELINDA BALLUKU
